

Treurnis smakelijk opgediend
Wim Sanders (Het Parool dd. 14.3.1980)

Iedere schrijver (en ieder ander mens ook, neem ik aan) heeft er wel een paar moeizaam weggeborgen in zijn achterhoofd: de superkorte verhaaltjes, waar hij niet erg veel mee kan beginnen. Anekdoten, op zichzelf staande beschrijvingen, fantasietjes zonder verhaallijn, vertellingen met de lengte van een mop. Uitwalsing van zulke verhaaltjes tot teksten van enige omvang ontnemt ze meestal hun frisheid en pointe en inpassing in een novelle of roman is net zo gewenst als een ferme inktspat op een sollicitatiebrief. Ze zoemen echter wel hinderlijk in des schrijvers kop en tsja, wat moet hij er nou in godsnaam mee?

Hilbert Kuik heeft in „De Verwegs" (eerder als feuilleton verschenen in „De Volkskrant") een alleszins bevredigende oplossing voor dit probleem gevonden. Hij creëerde drie personen die beurtelings een verhaaltje van ongeveer anderhalve bladzijde vertellen. Hoewel ze onafhankelijk van elkaar opereren zijn er door hun familieband - Hans en Helen zijn een tweeling van achter in de dertig en Hanna is hun jongere zus - genoeg raakvlakken om zo nu en dan een algemeen geldende lijn door hun leven te kunnen trekken. Op deze manier heeft Kuik zich volop de kans gegeven zijn fantasie alle buitelingen te laten maken die hij zelf verkiest: iedere persoon heeft zijn eigen schrijfstijl, manier van kijken en onderwerpkeuze van node.

Hans

Hans Verweg (Hoe spreek je die naam eigenlijk uit: Verwég of Vérweg?) komt in deze vertellinkjes het beste uit de verf. Zijn eerste verhaaltjes gaan meestal over een pas gescheiden man, treurig en erg alleen op zijn kamertje of in het café, maar worden allengs absurder, met als eeuwig thema de te vinden vrouw. Pas op het laatst bemerkt de lezer dat hij in deze periode in een inrichting moet hebben gezeten.

Helen Verweg is ook druk doende met de liefde, maar bij haar is wat dat betreft nooit iets gelukt: „Zolang ik je zoek ben je nergens. Geef ik het zoeken op dan kom je aangesjeesd op je fiets. Maar als ik dan op je afren, stuif je voorbij met afgewend gelaat."

Hanna Verweg ten slotte is het die in haar verhaaltjes het persoonlijke zoveel mogelijk tracht te verdoezelen, maar juist zij zoekt (door middel van pathetische brieven) het dringendst contact met haar broer en zus. Tevergeefs uiteraard.

Treurnis

Treurnis alom dus, maar smakelijk opgediend, althans in het grootste gedeelte van het boek. De truttigheid van de hoofdpersonen (vooral van Helen en Hans) staat garant voor menige grijns en Kuik formuleert puntig genoeg om in enkele zinnen een wereld neer te kunnen zetten en die vervolgens in even zoveel zinnen weer af te breken. Desondanks toch geen algemeen hoerageroep van mijn zijde.

Kuik is een bekwaam stilist, maar drie personen een eigen stijl geven gaat hem wat moeizaam af, waardoor soms slechts de kop boven een verhaaltje uitsluitel geeft over de vertellerspersoon. Daarbij lijdt het boek aan een zekere eentonigheid door gebrek aan ontwikkeling, die zich wrekt na driekwart van de tekst. Waarschijnlijk komt dat doordat deze verhalen niet zijn geschreven voor consumptie in één grote hap. Daarom: een over het algemeen amusant boek, vlekkeloos geschreven, maar slechts volledig tot zijn recht komend als het bij stukjes en beetjes wordt gelezen.